

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Татяна Ангелова,

член на научно жури със заповед РД 38-291/ 9 юни 2023

за присъждане на образователната и научна степен доктор по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (методика на обучението по чужд език –испански език)

На докторант Михал Валериев Павлов

Тема: «Лингводидактически проблеми на испанската ихтиологическа система»

1. Кратко представяне на автора

Докторантът работи като асистент в Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение към Факултета по класически и нови филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Избраната за изследване дисертационна тема е актуална и значима за обучението по испански език като чужд, защото испанският език е сред популярните средства за коммуникация в страните от Европейския съюз, а и не само там. Предпочетената тема е междудисциплинна по природа и има отношение както към изучаването на испански в средното и висшето училище, така и към география на туризма, ресторантърството, културните контакти. Специално испанската ихтиологическа система е обект на недостатъчно проучвания и дисертационният труд запълва тази празнина.

В контекста на използване на изкуствен интеллект нараства остро необходимостта от специализирани речници- класически и семантични – за критичен прочит на текстовете, за справка относно специализирани предметни области, каквато е ихтиологията.

Изборът на тема е приемлив и отговаря на шифъра 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по чужд език -испански език).

Поставените цели и задачи пред изследването са целесъобразни и обслужват конструирания дизайн на проучването.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Изследванията по дисертационния труд са извършени в Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение при Факултета по класически и нови филологии. Трудът съдържа 450 страници (отговарящи на 470 стандартни машинописни страници). В библиографията са посочени 75 книжни източника и 52 онлайн източника на български, английски, испански и руски език. Включени са 5 приложения (испански азбушен показалец на ихтиологичните единици; български азбушен показалец на ихтиологичните единици; глосар с ихтиологически термини; синонимен ихтиологичен глосар; азбучен кулинарно-рецептурен корпус).

Дисертантът проявява уменията си за самостоятелно изследване при конструиране на дизайна на дисертацията. Текстът е структуриран в четири глави.

В първа глава убедително се обосновава теоретико-методологическата рамка на изследването. М. Павлов проявява своите евристични умения да определи обекта, предмета, целите и задачите на изследването си. Прецизно е формулирана работната хипотеза, придружена от работно определение за ключовия концепт *ихтиологема*. Уточнени са лингводидактологичните класификационни проблеми, което позволява да се приложи коректен научен подход към конструирането на двуезичния лексикален минимум.

Втора глава представя този ихтиологичен минимум, като се обосновават лингводидактологическите му основи. За целта се прилагат: лингво-географският, ситуативно-ресторантърският, рецептурно-контентният и географско-кулинарният критерий. Направен е сполучлив макет на испано-българския ихтиологичен минимум, както и се анализира регионалната разпространеност на ихтиологичните названия.

Най-значим е приносът на трета глава, в която се експлицира лингводидактологичният модел за овладяване на испанска лексика. Особено ценна характеристика на модела е неговата комуникативна ориентация и синхронизирането му с Общоевропейската рамка за преподаване и изучаване на съвременни езици. Не по-малко важни са и адресатът – нефилолози, специфичните цели на обучението, както и инструкциите към системата от комуникативни дейности в процеса на обучение.

Четвърта глава се посвещава на лингводидактологическите насоки за работа с модела, поради което тя има подчертано практико-приложен характер не само за обучението по испански, но и за езиковото обучение изобщо.

Заключението произтича логично от направените анализи за целите на изследването.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите на дисертационния труд позволяват да се направят изводи за съществената значимост на разработката за теорията и практиката на обучението по испански език и за езиковото обучение изобщо.

Те могат да се групират на теоретико-методологически и практико-приложни.

Към **теоретико-методологическите приноси** се отнася конструирането на лингводидактологичен модел за двуезичен испанско-български ихтиологичен лексикален минимум, който включва: а) в макроструктурен план необходимото и достатъчно количество ихтиологеми; и б) в микроструктурен план – тяхното декомпозиране на зони с ихтиологични дидактеми.

Не по-малко важно е привличането на методологически постановки от етимологията, емпрунтологията, лингводидактиката, позволяващи да се прилага съвременен подход от наукознанието.

Към тези приноси може да бъде отнесен и понятийния апарат, адекватен на целите на изследването, в който ключов е концептът *ихиологема*, конструиран по словообразувателния модел идеологема, митологема и т.н.

Практико-приложните приноси обхващат детайлния съпоставителен анализ на речев материал, ексцерпиран от статистически релевантен корпус от названия на риби и на рибни ястия, който е обоснован с лингводидактологични, граматико-структурални и етимолого-емпрунтологични доводи.

На второ място може да се посочи лексикографската реализация на двуезичния българско-испански модел върху: а. основата на 50 ихтиологеми (всяка от които е лексикографски портретирана чрез информационно попълване на 7 ихтиологични дидактемни зони) и б. върху титрологичната основа на 1282 ресторърско-кулинарни названия на рибни ястия. Към шестстепенната система от упражнения и комуникативни дейности за овладяването на базовата ихтиологична испаноезична лексика са разработени методически насоки за работа.

5. Автореферат и публикации

Във връзка с темата на дисертацията са реализирани пет публикации в научни сборници с анонимно рецензиране. Авторефератът към дисертационния труд е оформлен съгласно изискванията и отразява в стегнат вид целите, задачите, използваните методи, резултатите, направените изводи и обобщения, както и научните приноси.

6. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

С оглед популяризиране на резултатите от изследването си позволявам да препоръчам на докторанта издаването на монографичен труд, посветен на разглежданата проблематика. Резултатите от изследването могат да намерят приложение и при разработването на научноизследователски проекти на докторанти, студенти и преподаватели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника заприлагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски”.

Дисертационният труд показва, че докторант Михал Павлов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Методика на обучението по чужд език – испански език” и демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Имайки предвид изтъкнатите достойнства на дисертационния труд, а именно актуалността на темата и приносния му характер, давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждането на образователната и научна степен **“доктор”** на **Михал Валериев Павлов** в област на висше образование: 1. Педагогика, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по чужд език – испански език).

10 юли 2023

Изготвила становището:

